

**VLADIMIR AXIONOV — PERSONALITATE DE VAZĂ A CULTURII
NAȚIONALE**

VLADIMIR AXIONOV — DISTINGUISHED PERSONALITY OF NATIONAL
CULTURE

TATIANA COMENDANT,
conferențiar universitar, doctor,
Academia de Muzică, Teatru, Arte Plastice

Lucrarea în cauză este dedicată memoriei savantului, profesorului universitar, Vladimir Axionov doctor habilitat în studiul artelor, prim-prorector al Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice. Posesor al unui vast capital științifico-intelectual, V. Axionov a elaborat circa 100 lucrări valoroase care au contribuit la dezvoltarea culturii muzicale naționale și universale. Distins cadru didactic, formator de cercetători științifici, îndrumător de talente originale V. Axionov și-a dedicat vasta activitate pregătirii profesionale a tinerilor artiști din diferite domenii ale creației. Manager de performanță, V. Axionov asigură în AMTAP o conducere competentă și eficientă. Profesionalist de înaltă calificare a obținut rezultate remarcabile și valoroase devenind promotor al adevărului științific. A desfășurat o asiduă muncă didactică, științifică și educativă, a fost și va rămâne o personalitate de vază a culturii naționale.

Cuvinte cheie: *personalitate, creativitate, creație, cercetare, cultură, inteligență, manager, învățământ artistic*

The present paper is dedicated to the memory of Vladimir Axionov — scientist, university professor, doctor in the study of arts, prime vice rector at the Academy of Music, Theatre and Fine Arts. Being a person of comprehensive knowledge, V. Axionov elaborated more than 100 works of great value that contributed to the development of national and universal musical culture. V. Axionov was an outstanding teacher, trainer of scientific researchers, mentor of original talents; he dedicated his vast activity to the professional training of young people involved in the field of artistic education. He was an excellent organizer who ensured a competent and efficient management. V. Axionov was a highly qualified professional who obtained remarkable and valuable results thus becoming a promoter of the scientific truth. He carried out extensive didactic, scientific and educational work; he was and will remain an outstanding personality of national culture.

Keywords: *personality, creativity, creation, research, culture, intelligence, manager, artistic education*

Calitatea în activitatea pedagogică se dobândește cu anii și cu multă trudă. Munca și personalitatea educativă a profesorului universitar Vladimir Axionov au lăsat urme frumoase în mintea și inima studenților, oferindu-le prilejul de a-și aminti cu plăcere, respect și chiar cu venerație de dumnealui. Pentru a îndeplini la un înalt nivel de performanță și eficiență activitatea sa complexă, profesorul universitar, doctorul habilitat în studiul artelor Vladimir Axionov și-a format și a manifestat o gamă variată de calități ale personalității sale, care să-l definească ca specialist, om de știință, om de cultură, pedagog, cetățean și manager. Cunoaștem mai multe determinări sociale cu referință la om: individ, persoană, membru al grupului social, personalitate. Potrivit dicționarului de psihologie „personalitatea este subiectul uman considerat ca unitate bio-psiho-socială, ca purtător al funcțiilor epistemice, pragmatice și axiologice” [1, p. 532–533].

Personalitatea reprezintă sinteza particularităților psiho-individuale, în baza căreia ne manifestăm specific, deosebindu-ne unul de altul. În formarea personalității lui V. Axionov și-au pus amprenta atât temperamentul și caracterul, cât și aptitudinile, competențele înalte, cunoștințele vaste și alte caracteristici deosebite.

În societatea modernă intelectualii nu alcătuiesc un grup precis definit. Rolul tradițional al intelectualului a fost acela de gânditor și de căutător al adevărului. Conform științei psihologice, gândirea constituie procesul cognitiv cel mai important, fiind apreciat îndeosebi prin creativitate. „Gândirea, ca o capacitate de prim ordin a personalității — există ca gândire umană numai prin creativitate” [2, p. 39]. Creativitatea era o capacitate și o aptitudine indispensabilă a lui V. Axionov, a intelectului său. A fost o personalitate cu aptitudini creative speciale, un om de vocație. Omul de vocație Vladimir Axionov găsea în muncă întregirea lui ideală. „...Natura întrebuițează pe oamenii de vocație pentru a asigura cristalizarea unei culturi...” [3, p. 26]. „Cultura adevărată, prin mijlocirea căreia un popor se ridică și prosperă, se prezintă totdeauna ca o individualitate puternică....; ea este neîndoios cea mai înaltă manifestare a individualității.... Cultura desăvârșită, ca și personalitatea individului, este o potențare a legilor naturii, este un ideal care nu este dat a fi atins decât de cei aleși” [4, p. 9]

„Creatorul educă, deoarece proiectul său vizează întotdeauna domeniul umanului. În același timp impune, oricui se apropie de opera sa, o orientare și, prin aceasta, o fortificare a spiritului respectivului” [5, p. 69]. Imaginea creatorului V. Axionov reflecta

receptivitate față de nou, pasiune pentru creație, instruire, imaginație, cultură, originalitate, tenacitate, pregătire de specialitate. Meritele sale incontestabile au fost recunoscute și apreciate prin acordarea mai multor premii de Uniunile de creație din Republica Moldova.

Cercetarea științifică este un domeniu social prioritar, care asigură dezvoltarea științei și pe această bază, optimizarea și dezvoltarea fiecărui domeniu social în pas cu exigențele și necesitățile contemporane.

Vladimir Axionov și-a acumulat un vast capital științifico-intelectual. A fost participant activ la seminare, conferințe științifice și simpozioane naționale și internaționale. Lucrările științifice elaborate de cercetător sunt valoroase prin conținut, denotă originalitate și noutate științifică pentru domeniul de cercetare. V. Axionov manifesta tendința de a realiza ceva nou, inedit. Inventivitatea ideatică și practică, fundamentată de un înalt nivel științific persista în activitatea de cercetare a savantului.

În acest cadru se înscriu și cercetările în domeniul muzicologiei a savantului, doctorului habilitat în studiul artelor V. Axionov. Este autorul a circa 100 de lucrări științifice, publicate în țară și peste hotarele ei. Studiile monografice, editate între anii 2006–2012 — *Tendințe stilistice în creația compozitorilor din Republica Moldova (muzica instrumentală)*, 11,36 c. a., *Creația simfonică din Republica Moldova*, 4 c. a., *Studii muzicologice*, 10 c. a. — prezintă o gândire profundă de dezvoltare a culturii muzicale și au adus o contribuție de valoare științifică națională și universală.

V. Axionov a fost un distins cadru didactic și îndrumător pentru tineret în activitatea științifică. Studenții, masteranzii, doctoranzii coordonatorului științific V. Axionov erau ferm convinși că vor realiza o cercetare obiectivă și eficientă. Sub conducerea savantului vor efectua o analiză calitativă a datelor cercetărilor întreprinse. Valoarea și eficiența soluțiilor teoretico-aplicative a lucrărilor științifice erau stabilite și asigurate datorită conducerii inteligente și competente a îndrumătorului V. Axionov.

Fiecare cultură este actualizarea unei potențialități a ființei umane. „Cultura se ivește din tăcerea dintre diferitele expresii spirituale ale omului. Ea denotă că aceste resorturi spirituale sunt individualizate, particulare, și de aceea ele pot exista ca ceva distinct” [6, p. 120]. La fel de distinct era potențialul cultural al lui V. Axionov.

Cunoașterea reprezintă o primă treaptă spre acceptarea culturii universale. Tendința savantului V. Axionov era de a transmite cunoștințele acumulate generațiilor tinere. „Cultura nu înseamnă doar contemplație și raportare la o stare potențială. Aceasta presupune aducerea unui potențial spiritual în prezent” [6, p. 121]. Necesitatea supremă a dlui Axionov era să se exprime pe sine în cadrul societății în care i-a fost dat să trăiască. Exprimându-se însă, dumnealui a contribuit la îmbogățirea culturii naționale. Valorificarea „critică” a moștenirii culturale și asimilarea valorilor culturii autentice erau însoțite de o intensă confruntare de idei cu privire la menirea socială a artei și culturii în lumea contemporană.

Pedagogul V. Axionov era preocupat de formarea specialistului de înaltă calificare, viitor intelectual educat în baza unor matrici culturale de acțiune și de înaltă gândire. Înțelegea că are datoria de a-și da contribuția sa pentru pregătirea unui climat spiritual

favorabil generațiilor pe care le educă și care vor veni.

Grație personalității lui Vladimir Axionov, în circa 13 ani de muncă în calitate de prim-prorector pentru activitate didactică, la început la Universitatea de Arte, iar apoi la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice a fost asigurată o conducere competentă și eficientă. Managerul V.Axionov își asuma responsabilități marcante, într-o atmosferă de inițiativă creatoare și de cooperare loială. Profesionismul și eficacitatea era exprimată prin performanțe evidente într-o multitudine de contexte. Domnul prorector Axionov promova cadrele didactice pe bază de competență profesională. Fiind în fruntea Comisiei de concurs a instituției, demonstra cunoștințe ample ale actelor normative și ale altor documente de stat, susținea pedagogii de vocație, cu aptitudini creative ce-ar putea să asigure funcționarea eficientă și corectă a procesului instructiv- didactic. Dumnealui aprecia talentul și inteligența oamenilor.

O calitate deosebită a domnului prorector era felul de soluționare a problemelor ce apăreau. Dumnealui realiza această sarcină în mod operativ: prin receptivitate, dialog, documentare și analize atente, prin conjugarea eforturilor unor specialiști în cauză. Dl. V.Axionov demonstra fermitate și exigență în îndeplinirea deciziilor, dar și înțelegere, corectitudine în aprecierea rezultatelor muncii celor cu care coopera și pe care îi conducea. Promova un spirit colegial și astfel era ascultat și urmat în demersurile sale decizionale.

V. Axionov a fost o persoană curioasă și cu idei întreprinzătoare. Dorea să ordoneze în minte ceea ce părea imposibil de clasificat. Adesea spontanietatea minții lui Axionov se îmbina cu emoțiile stăpânite și gândire „rece”. Dragostea și capacitatea de muncă, autodisciplina, perseverența, energia de care dădea dovadă prorectorul V. Axionov îl clasează printre organizatorii de performanță a activității didactice și chiar artistice. Cu câtă pasiune și interes s-a implicat în conducerea ritualului de conferire a titlului științific de Doctor Honoris Causa al instituției noastre. Avea o ținută scenică ce denota măiestrie și gust estetic.

Vladimir Axionov n-a fost o persoană conformistă. „Cuvântul persoană conține rădăcina provenită din greaca veche, care desemnează o mască, pe care actorul o utiliza în scopul ascunderii propriei lui imagini. O mască pe care o cerea rolul. După această mască socială se ascunde adevărata personalitate. Dar ea poate fi scoasă doar în anumite condiții favorabile” [7, p. 64]. Vladimir Axionov era sincer, îndrăzneț, n-avea nevoie să-și ascundă personalitatea. În calitate de manager în școala superioară îmbina avantajele stilului autoritar și ale celui participativ-democratic. Colegii știau că dacă domnul Axionov este convins în luarea unei decizii, în rezolvarea unei probleme, atunci aceasta este calea cea mai corectă. Experiența în domeniu însoțită de capacitatea de inițiativă, de abordare justă a problemelor, capacitatea de a-și asuma eventualele riscuri, inclusiv de a le preveni, erau caracteristice prorectorului V. Axionov.

V. Axionov a fost deschis la sentimente și emoții. Era atent, stima personalitatea colegilor săi. Era capabil să comunice cu cei din jurul său și să stabilească contacte în folosul organizației științifico-educative. Era deschis spre comunicare, spre a oferi un sfat, o idee. Această simplitate aparentă confirmă maxima: cu cât omul este mai simplu în relațiile cu cei din jur, cu atât este mai deștept. Inteligența era abilitatea de bază a

personalității lui V. Axionov.

Personalitatea lui V. Axionov ne-a marcat pe toți. Ne-a făcut mai responsabili, mai altruști, mai vizionari. V. Axionov s-a îngrijit de soarta instituției, a membrilor familiei sale. Își asuma responsabilități și își onora promisiunile. Prea marele efort depus de dumnealui l-a făcut să se stingă pe neașteptate. Se cunoaște că stima și respectul nu se impun, se câștigă. Vladimir Axionov a știut să se impună când era cazul, dar mai ales, prin întreaga activitate și-a câștigat stima și respectul tuturor celor care i-au fost în preajmă. Valoarea personalității sale este incontestabilă.

A fost o deosebită onoare pentru mine de a munci alături de domnul Vladimir Axionov, profesor universitar, doctor habilitat în studiul artelor, prim-prorector activitate didactică al AMTAP, deținător al titlului onorific de *Om emerit* și posesor al medaliei *Meritul civic*, personalitate de vază a culturii naționale.

În concluzie menționez:

- V. Axionov a fost și va rămâne în istoria muzicologiei naționale o personalitate de valoare incontestabilă;
- Creator prin funcție și vocație a produs idei noi, forme și formule noi, opere științifice pe care le vom reține și vor îmbogăți tabloul socio-cultural al Republicii Moldova;
- V. Axionov și-a dezvoltat propriile capacități de cercetare-inovare, și-a dedicat întreaga activitate prosperării culturii muzicale naționale;
- Cercetările savantului aduc o contribuție de valoare științifică națională și universală;
- În toată cariera universitară a depus o vastă muncă didactică, științifică și educativă, a fost un creator de școală superioară în domeniul învățământului artistic.

Referințe bibliografice

1. POPESCU-NEVEANU, P. *Dicționar de psihologie*. București: Albatros, 1978.
2. KANT, I. *Critica facultății de judecare*. București: ALL, 2007.
3. RĂDULESCU-MOTRU, C. *Vocația – factor hotărâtor în cultura popoarelor*. București: Ed. Casei școlilor, 1932.
4. RĂDULESCU-MOTRU, C. *Cultura română și politicanismul*. București: Librăria Socecu & co., 1904.
5. BÂRLOGEANU, L. *Psihopedagogia artei*. Iași: Polirom, 2001.
6. CUCOȘ, C. *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*. Iași: Polirom, 2000.
7. RUSNAC, S. *Psihologie socială*. Chișinău: RVR Consulting Grup, 2007.